



Eigen kleur

Landelijk opleidingsprofiel Logistiek

Bachelor Logistics Engineering
Bachelor Logistics Management



Landelijk
Platform
Logistiek

Colofon

Titel:	Eigen kleur, landelijk opleidingsprofiel Logistiek
Croho nummers:	35522 (Logistics Management) 34390 (Logistics Engineering)
Publicatie:	maart 2024
Opdrachtgever:	Landelijk platform Logistiek

Namens:

- Breda University of Applied Sciences (BUAS)
- Fontys Hogeschool (FH)
- Hogeschool Rotterdam (HR)
- Hogeschool Utrecht (HU)
- Hogeschool van Amsterdam (HvA)
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
- Hogeschool Windesheim (WH)
- HZ University of Applied Sciences (HZ)
- NHL Stenden Hogeschool (NHLS)

Werkgroep:

Alexander de Vries (HR), Arjen de Vries (NHLS), Arjen Wierikx (HU), Henri Grolleman (WH), Jan van Es (HR), John de Nijs (HR), Jorieke de Jonge (NHLS), Josanne Heeroma (HR), Mirjam Blekkenhorst (HvA), Peter Heiden (FH), Peter Kole (BUAS), Ron Vonk (FH) en Terrence Bos (WH)

Voorwoord

In het voorjaar van 2023 startte het initiatief vanuit de opleidingsmanagers in het Landelijk Platform Logistiek om tot een nieuw landelijk opleidingsprofiel te komen. Aanleiding om een nieuw profiel te ontwikkelen was het nieuwe domeinprofiel HBO Engineering uit december 2022 en het sectorplan Hoger Economisch Onderwijs dat in het voorjaar 2023 vastgesteld werd.

Al vrij snel bleek dat er in ons land veel animo was om hieraan bij te dragen. Daarom zijn we met een projectgroep van 13 personen gedurende 9 maanden actief aan het werk gegaan en kunnen we het eindresultaat in dit document met trots presenteren. In de Verantwoording achterin beschrijven we hoe dat proces er precies uitzag.

De samenstelling van de werkgroep was zeer divers, wat past bij onze kijk op logistiek. Logistiek is namelijk in iedere organisatie aanwezig, logistiek verbindt en logistiek maakt mogelijk. De uitdaging zit erin dat we processen, mensen en middelen met elkaar verbinden om impact te maken. Die impact beperkt zich niet tot het maximaliseren van winst van een organisatie, maar gaat steeds meer om het creëren van meervoudige waarde om zo maatschappelijke uitdagingen aan te kunnen.

Die meervoudige waarde is wat ons betreft de kern van ons vakgebied. Daarom kreeg dit profiel ook de titel 'Eigen kleur' mee. Omdat elke logisticus op eigen wijze waarde toevoegt aan de keten. De titel laat daarnaast zien dat elke opleiding de ruimte heeft om - op basis van dit landelijke profiel - kleur te geven aan het eigen curriculum en onderwijs. En natuurlijk krijgen studenten de ruimte om een eigen kleur te geven aan hun studie, zodat ze hun talenten en expertise optimaal benutten.

Parallel aan ons traject zijn de lectoren van het Kennisakkoord Logistiek bezig geweest met een nieuwe landelijke Kennis- en Innovatieagenda 2024 – 2027 en stelde het landelijke Centre of Expertise (CoE) KennisDC Logistiek een nieuw ambitieplan op. Door een goede samenwerking met deze twee gremia is het gelukt om de Kennisagenda, het Ambitieplan en ons landelijke profiel logisch op elkaar te laten aansluiten.

Dit landelijk opleidingsprofiel is de opvolger van het landelijk opleidingsprofiel ([Landelijk Platform Logistiek, 2019](#)) en geldt voor de bacheloropleidingen Logistics Management en Logistics Engineering.

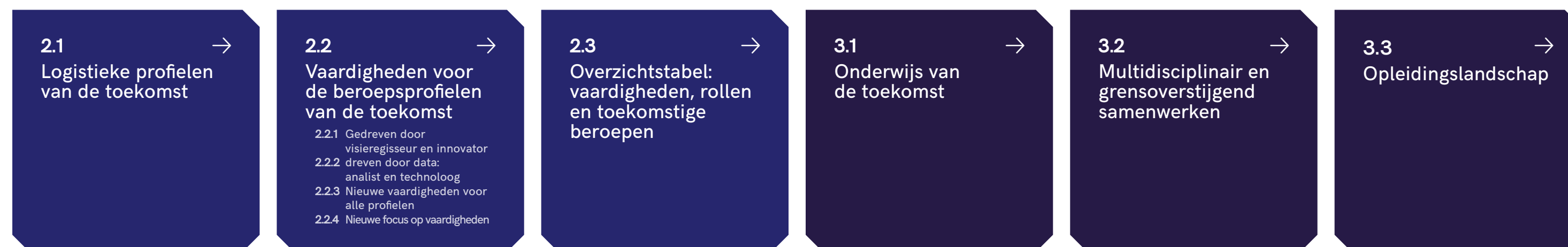
Namens de projectgroep,
<

Index

Context van het beroep



Future skills



Opleidingsomgeving

Leeruitkomsten, logistieke context en domeincompetenties



Referenties en verantwoording



1 Context van het beroep

Vanuit de logistieke sector is in de loop der jaren een discipline ontstaan die alomtegenwoordig is en ook bijdraagt aan allerlei andere sectoren. Het is voor het ontwerp van het opleidingsprofiel van belang om de technologische ontwikkelingen en maatschappelijke opdracht te schetsen van dat dynamische logistieke vakgebied. En om dat alles vervolgens te vertalen naar de dagelijkse praktijk van de net afgestudeerde hbo-logisticus.

Logistiek: al eeuwen een kunst

De ontstaansgeschiedenis van logistiek wordt vaak in verband gebracht met militaire operaties (Roos, 2002). Degene die de term 'logistiek' vermoedelijk als eerste gebruikte was Antoine-Henri Jomini, een Zwitserse legerofficier (1779 – 1869). Hij benadrukte de kunst van het ordenen van troepenmachten. Deze artistieke benadering vindt eeuwen later weerklink in de definitie van de Topsector Logistiek: "Logistiek is de kunst van het slim organiseren" (2009).

Logistiek draait allang niet meer om alleen transport, vrachtwagens en containers. Logistiek is overal! Daarmee is er ook niet één logistieke sector. Er zijn zeker ondernemingen die zich volledig richten op logistieke activiteiten zoals transport en opslag, maar logistieke activiteiten komen in vrijwel elke organisatie voor. De Topsector Logistiek geeft bijvoorbeeld aan dat logistiek bijdraagt aan het verdienvermogen van diverse sectoren en de welvaart van iedereen. Daarbij levert logistiek een belangrijke bijdrage aan het oplossen van prominente maatschappelijke vraagstukken, zoals de energietransitie, verstedelijking en de bouwopgave daarin, betaalbare zorg en mobiliteit¹.

1.1 Van sector naar vakdiscipline...

Even terug naar het begin: van oudsher is logistiek 'de kennis en kunde die nodig is om de goederen en informatiestromen en de daarmee verbonden financiële stromen van grondstof tot eindproduct efficiënt, duurzaam en effectief te plannen, te organiseren, uit te voeren en

te besturen. Dit is inclusief retourstromen en hergebruik, zowel binnen één bedrijf als tussen bedrijven². Daarbij gold bovendien een indeling in Material Management en Physical Distribution. Material Management richt zich op het efficiënt toevoeren van grondstoffen en halffabricaten naar het productieproces en een efficiënte benutting van de productiemiddelen. Physical Distribution houdt zich bezig met de goederen- en gegevensstromen die beginnen aan het einde van het productieproces en eindigen bij de klant.

In de loop der jaren is logistiek daarnaast uitgegroeid tot 'enabler en aanjager van veranderingen voor andere (top)sectoren'³. Logistiek gaat inmiddels veel verder dan alleen het beheersen van logistieke stromen binnen en tussen organisaties; het behelst het slim en verantwoord organiseren van de gehele keten in al zijn facetten.

De focus van logistieke professionals is hierdoor verbreed van de logistieke sector naar logistieke vraagstukken die plaatsvinden in allerlei andere sectoren en contexten. Logistieke vraagstukken zijn immers overal: van een concert in De Arena tot in de kledingwinkel om de hoek. Maar denk ook aan wachtrijproblematiek bij het aanvragen van een paspoort en het optimaal benutten van de capaciteit van de operatiekamer in het ziekenhuis.

1.2 ... met een maatschappelijke opgave

Zoals gezegd houdt de logistiek zich bezig met vraagstukken in allerlei sectoren en contexten. Niet zelden zijn deze vraagstukken ook maatschappelijk van

